

Місячний огляд інфляції

Листопад 2021 року

Таб. 1. Індекс споживчих цін у листопаді 2021 р.

Зміна за місяць, %	Сезонно очищена, %	Річна зміна, %
+0.8	+0.6	+10.3

У листопаді 2021 року індекс споживчих цін зріс на 0.8% за місяць, а його зростання у річному вимірі сповільнилося до 10.3%. За вирахуванням сезонного ефекту інфляція другий місяць поспіль становила 0.6% (див. рис. 1), що вказує на послаблення інфляційного тиску. Однак у грудні триває чергова хвиля подорожчання газу на європейських ринках, а це несе ризики підвищення цін виробниками продукції та, як наслідок, подорожчання товарів і послуг на споживчому ринку.

Рис. 1. Зміна ІСЦ

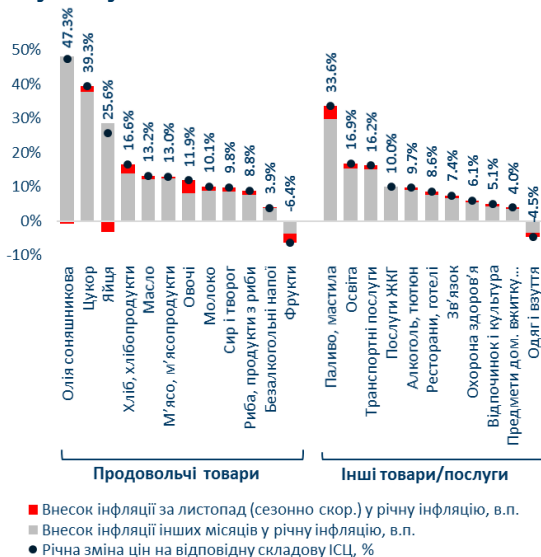
Джерело: розрахунки експертів КШЕ на основі даних ДССУ.

Вагомим фактором сповільнення річної інфляції багатьох компонентів споживчого кошика є висока база порівняння – наприкінці минулого року ціни зростали високими темпами.

У листопаді тривало зростання цін переважної більшості товарів і послуг, оскільки виробники продовжили переносити на вартість своєї продукції значне подорожчання електроенергії й газу для підприємств, а також пального.

Суттєво подорожчали овочі – на 7.8% за місяць, проте більше половини такого подорожчання пояснювалося сезонністю. Хліб і хлібопродукти подорожчали на 2.3% за місяць, зокрема, внаслідок зростання цін на пшеницю – росли п'ятий місяць поспіль і в листопаді досягнули максимуму з травня 2011 року. Продовжили дорожчати молоко і молочна продукція – як і раніше, це є наслідком кризи у тваринництві, посиленої зростанням вартості фуражних культур і енергоносіїв. Яйця також дорожчали, однак повільніше, ніж це властиво їм у цей період року.

Рис. 2. Річна зміна цін на окремі групи товарів/послуг і внесок інфляції за листопад у таку зміну

Джерело: розрахунки експертів КШЕ на основі даних ДССУ.

Відновилося подорожчання цукру (на 1.2% за місяць). Суттєве збільшення обсягів врожаю цукрового буряка не дозволило спинити інфляцію цукру, оскільки цукроварні закладають у вартість кінцевої продукції зростаючі виробничі витрати.

З середини року, завдяки високому врожаю соняшника в Україні, знижувалася вартість олії. Однак темпи здешевлення були повільними (в цілому за п'ять місяців вартість знизилася на 4.6%), оскільки ціни для експортерів олії мали тенденцію зростання. Як результат, річна інфляція соняшникової олії залишалася високою (47.3%).

Непродовольчі товари та послуги у листопаді здебільшого дорожчали помірними темпами до 1.0% за місяць.

Показник інфляції за грудень буде визначатися балансом наступних факторів. З одного боку, зовнішні ціни на пшеницю з кінця листопада почали коригуватися вниз, а також істотно знизилася ціна на нафту, що вже призвело до здешевлення палива. З іншого боку, ціни на газ на європейських хабах знову йдуть вгору. Крім того, нещодавня помірна девальвація гривні може частково перенестися на вартість імпортованих товарів.

Ризики прискорення інфляції: тривале утримання високих цін на енергоносії; експорт великих обсягів зернових та, як наслідок, подальше подорожчання сировини для харчової галузі та кормів для тваринництва; прискорене підвищення номінальних зарплат у відповідь на тривалу інфляцію.

Ризики зниження цін: послаблення сукупного попиту у світі та Україні.

Базові очікування: 10.0-10.5% на кінець 2021 року.